

XXII. évfolyam, 6. szám, 2019

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

**Gabona és Ipari Növények
XXII. évfolyam, 6. szám, 2019**

Megjelenik kéthetente
2019. március 27.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Ecsediné Wanek Zsuzsanna
wanek.zsuzsa@aki.gov.hu

Közreműködő
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék jegyzése.....	6
Termelői és kikötői árak.....	9
Gabonapiaci információk.....	12
Olajnövény-piaci jelentés.....	14
Szójabab.....	14
Repcemag.....	14
Napraforgómag.....	14
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	16
Termelői és kikötői árak.....	19
Olajmagpiaci információk.....	21
Cukorpiaci jelentés.....	23

Összefoglaló

A *Tallage* francia piacelemző vállalat tájékoztatása szerint számottevően csökkent a búza ára a világpiacon a 2019. február 8. – március 8. közötti időszakban.

Az ázsiai piacokon és a mediterrán térségben egyaránt az argentinai kukorica ára volt a legvonzóbb március elején a májusi szállítások tekintetében, ezt versenyképességben a fekete-tengeri áru követte.

Az *Oil World* elemzői szerint Kínában a korábban jelzettnél kevesebb szójababot dolgozhatnak fel a 2018/2019. gazdasági évben, ami a termés behozatalára is kihat.

A 2019-es vetési kampány előtt a kanadai canolatermelők arra kényszerülhetnek, hogy alacsonyabb áron adjanak túl ótermésükön.

A pozitív terméskorrekció és az északi félteke élénk napraforgómag-eladásai a termés világpiaci árának gyengülését eredményezték a vetés előtti időszakban március folyamán.

Az *ABARES* előrevetítése szerint a 2018/2019. évi szezonban is meghaladná a globális cukorkibocsátás a fogyasztást, ezzel folytatódna az egy évvel korábbi trendforduló.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A Tallage francia piacelemző vállalat tájékoztatása szerint számottevően csökkent a búza ára a világpiacon a 2019. február 8. – március 8. közötti időszakban. A takarmánybúza spot piaci ára legnagyobb mértékben Franciaországban esett, ahol 215 dollár (USD)/tonnáért (–21 dollár, FOB Rouen) szerződtek a márciusban feladandó szállítmányokra. Ezzel az árral versenyképességben megelőzte a fekete-tengeri árut: az ukrainai takarmánybúza ára 19 dollárral 216 dollár/tonnára, a romániai/bulgáriai terményé 7 dollárral 219 dollár/tonnára (FOB) süllyedt. Ez utóbbi megegyezett az Egyesült Királyságban megtermelt takarmánybúza exportárával, amely 13 dolláros veszteséget szenvedett el a megfigyelt periódusban.

Az oroszországi exportnyomás megszűnésével az EU-ban és az USA-ban megtermelt kenyérgabona vált piacképesé a főbb importőröknél, azonban kérdéses, hogy a tervezett volument képesek-e exportálni. Amennyiben kivitelük nem élénkül kellő mértékben, bőséges tartalékok maradhatnak a szezon végén raktáron. Ugyanakkor a kora tavaszi előrejelzések egyelőre jó terméssel kecsegtetnek mindkét térségben. Mindezek eredményeként a franciaországi malmi búza kikötői ára 21 dollárral 215 dollár/tonnára (FOB Rouen), a németországié 23 dollárral 217 dollár/tonnára (12,5 százalék fehérjetartalom, FOB Hamburg) zuhant február 8. és március 8 között. Az USA-ban feladásra kerülő piros keményszemű búza spot piaci ára (HRW) 213 dollár/tonna (–25 dollár), a piros puhaszemű búzáé (SRW) 201 dollár/tonna (–26 dollár) volt március 8-án. Legkevésbé az argentin termény ára gyengült, tonnánként mindössze 10 dollárral 230 dollár/tonnára. Ezekkel a változásokkal együtt a főbb észak-afrikai célpiacokon az európai búza megőrizte versenyképességét.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza front-havi jegyzése (májusi határidő) 170 dollár (USD)/tonna körül ingadozott 2019. március harmadik hetében. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) ezzel egy időben 190 euró/tonnáig erősödött a termény legközelebbi lejáratra vonatkozó jegyzése. Magyarországon a fizikai piacon 61-62 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nél-

küli termelői áron forgott az étkezési, 60-61 ezer forint/tonna között a takarmánybúza március második hetében. Az egy évvel korábbi árszintet előbbi 25 százalékkal, utóbbi 24 százalékkal haladta meg.

Kukorica

A kukorica ára az év eleji emelkedés után 2019. február 8. és március 8. között mérséklődött a világpiacon. Az ukrainai termény exportárára a lassuló európai kereslet gyakorolt nyomást. A szezon első felében igen intenzív volt a fekete-tengeri országban megtermelt kukorica unióba irányuló exportja: az Európai Bizottság a 2018. július 1. és 2019. március 24-i importengedélyek alapján már 17,9 millió tonna kukorica behozatalát hagyta jóvá, amelynek több mint 60 százaléka származott Ukrajnából. (A közel 11 millió tonna az előző szezon azonos időszakában regisztrált volumen kétszerese). A búza és az árpa árának gyengülése szintén a kukorica árcsökkenésének irányába hatott. Mindehhez hozzájárult, hogy Argentínában hamarosan piacra lép az újtermés, és az előrejelzések biztatók.

A fentiekből eredően a március–augusztus közötti kukoricaszállítmányok kikötői ára Ukrajnában 11-14 dollárral 170-172 dollár/tonnára, Bulgáriában és Romániában 13-14 dollárral 173-177 dollár/tonnára, Franciaországban 15 dollárral 194-202 dollár/tonnára, Argentínában 7-9 dollárral 162 dollár/tonnára és az USA-ban 2-6 dollárral 169-175 dollár/tonnára esett a fent jelzett periódusban. Az ázsiai piacokon és a mediterrán térségben egyaránt az argentinai kukorica ára maradt a legvonzóbb március elején a májusi szállítások tekintetében, ezt versenyképességben a fekete-tengeri áru követte.

A chicagói árutőzsdén a kukorica fronthavi jegyzése megközelítette a 150 dollár/tonna szintet 2019. március harmadik hetében. Mindeközben a párizsi árutőzsdén 170 euró/tonna körül ingadozott a termény legközelebbi lejáratra vonatkozó jegyzése. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 45-46 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a termény március második hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbi 2 százalékkal múlta alul.

Agrárpolitikai Hírek

- Széles körű és ingyenes adatelérést biztosító, magas szakmai színvonalú agrometeorológiai információs rendszert hoz létre a kormány.

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára Magyarországon

	2019. 11. hét	2019. 11. hét/2018. 11. hét (százalék)	2019. 11. hét/2019. 10. hét (százalék)
Étkezési búza	61 626	125	103
Takarmánybúza	60 278	124	...
Takarmánykukorica	45 664	98	100
Takarmányárpa

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2019. 03. 20.	2019. 03. 21.	2019. 03. 22.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2019. május	EUR/tonna	189	189
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2019. május	USD/tonna	171	171

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

3. táblázat: A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

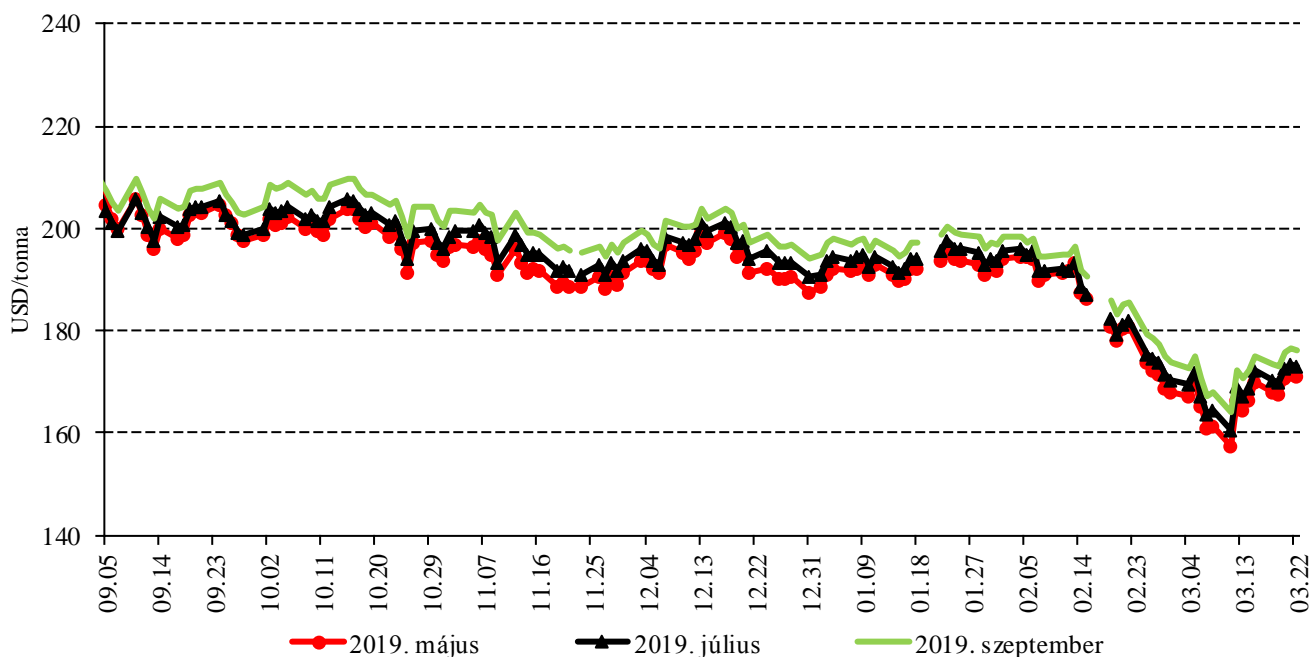
	Szállítási határidő	Mértékegység	2019. 03. 20.	2019. 03. 21.	2019. 03. 22.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2019. június	EUR/tonna	169	170	170
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2019. május	USD/tonna	146	148	149

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2018. szeptember 3. óta nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

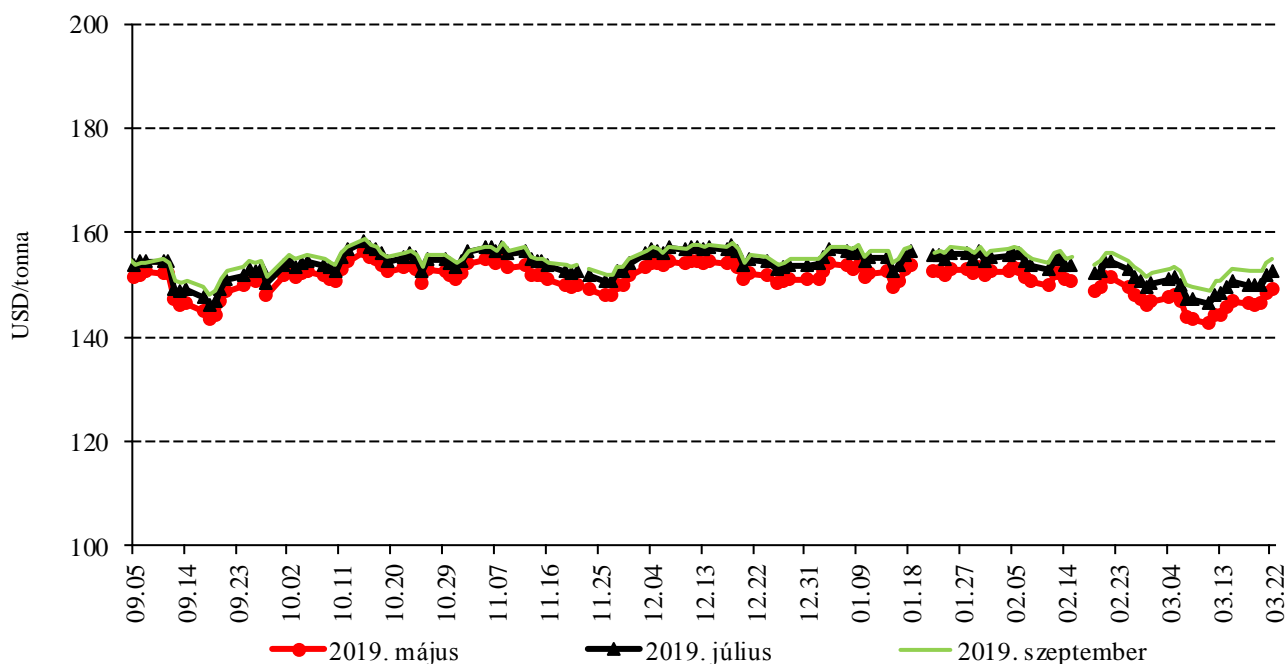
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2018–2019)

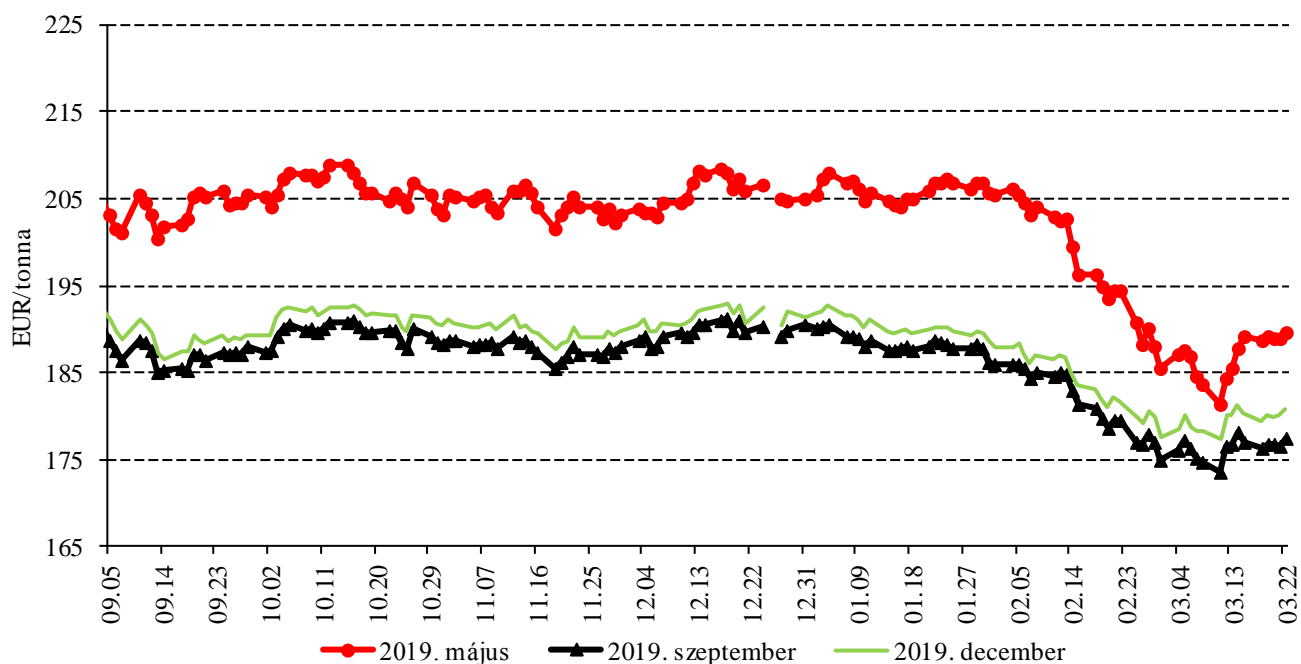
Forrás: CME Group

2. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2018–2019)

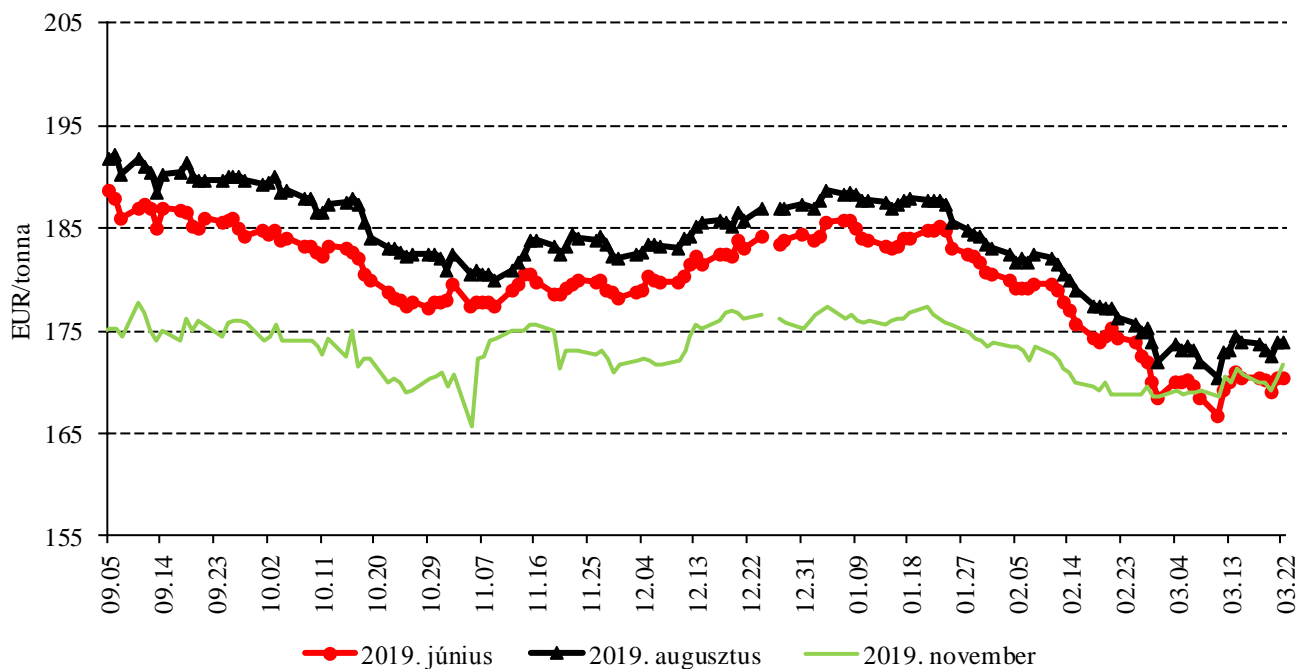
Forrás: CME Group

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2018–2019)

Forrás: Euronext

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2018–2019)

Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2019. március 22.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2019. május	190	59 850	2019. május	171	47 842
2019. szeptember	178	56 060	2019. július	173	48 314
2019. december	181	57 086	2019. szeptember	176	49 216
2020. március	184	58 192	2019. december	182	50 736
2020. május	186	58 665	2020. március	187	52 153
2020. szeptember	181	57 086	2020. május	189	52 790
KUKORICA					
2019. június	171	53 849	2019. május	149	41 600
2019. augusztus	174	54 954	2019. július	153	42 611
2019. november	172	54 244	2019. szeptember	155	43 248
2020. január	174	54 797	2019. december	157	43 997
2020. március	178	56 218	2020. március	161	45 120
2020. június	178	56 297	2020. május	163	45 648

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2019. 03. 15. (százalék)	2019. 03. 22. (százalék)
Búza	2019. május	171,23	27,3	24,6
Kukorica	2019. május	148,89	17,4	16,2
Szójabab	2019. május	332,02	12,4	11,6
Szójadara	2019. május	347,13	13,6	13,6

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2019. március 19.)**

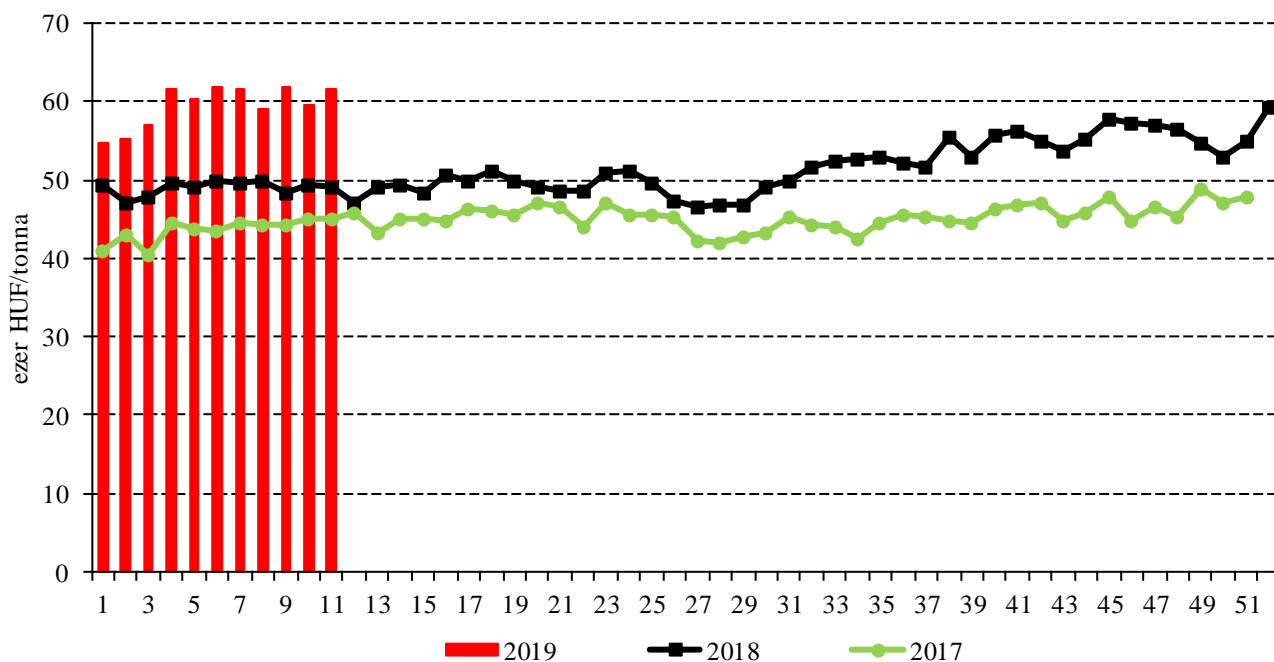
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	78 865	89 924	60 823	5 233	33 393	85 258	163 957	107 574	59 754	24 016	30 735
Kukorica	515 660	591 460	146 566	14 232	85 623	196 687	479 532	277 998	236 427	54 277	132 509
Szójabab	265 002	266 966	87 397	9 228	15 627	71 955	134 159	84 934	55 592	33 868	59 749
Szójadara	138 408	206 728	67 099	11 378	23 320	49 536	77 913	48 428	42 362	12 695	39 637

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

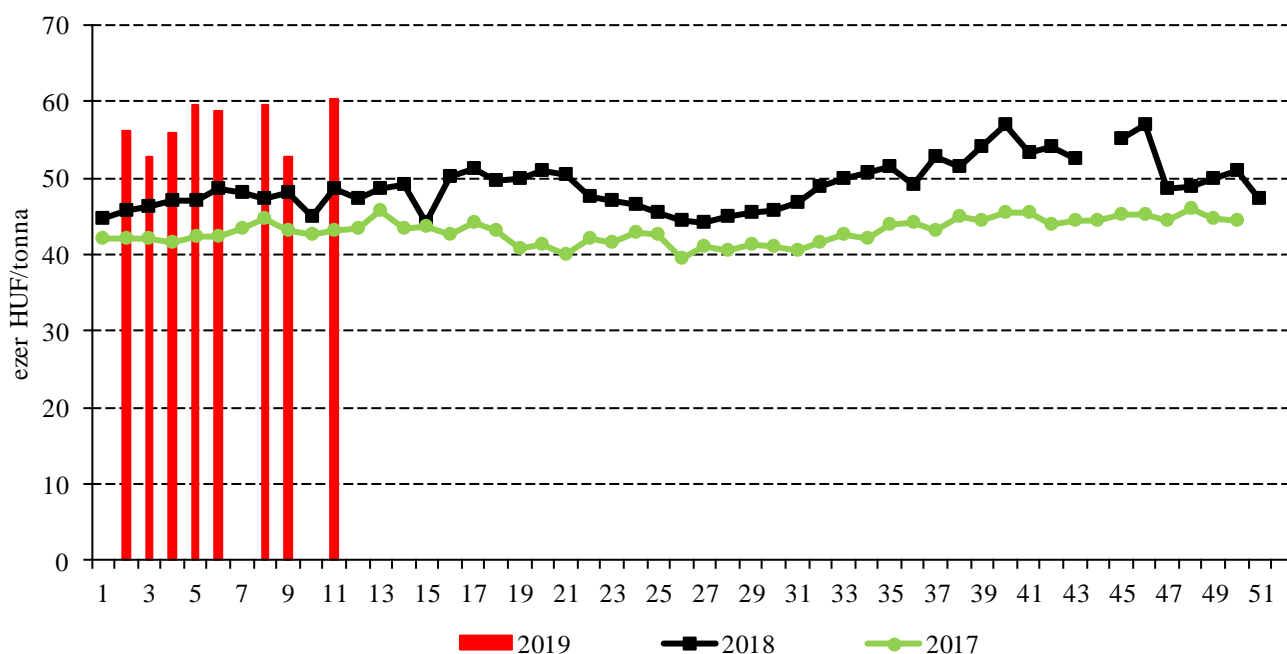
Termelői és kikötői árak

5. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

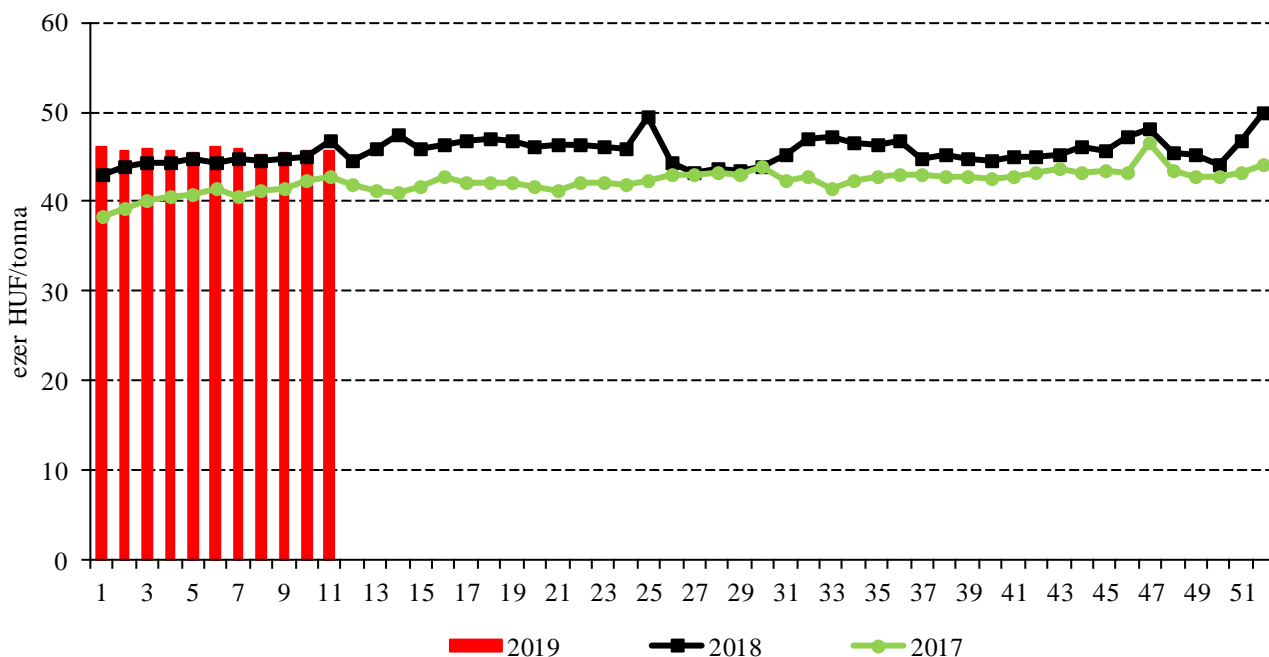
Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

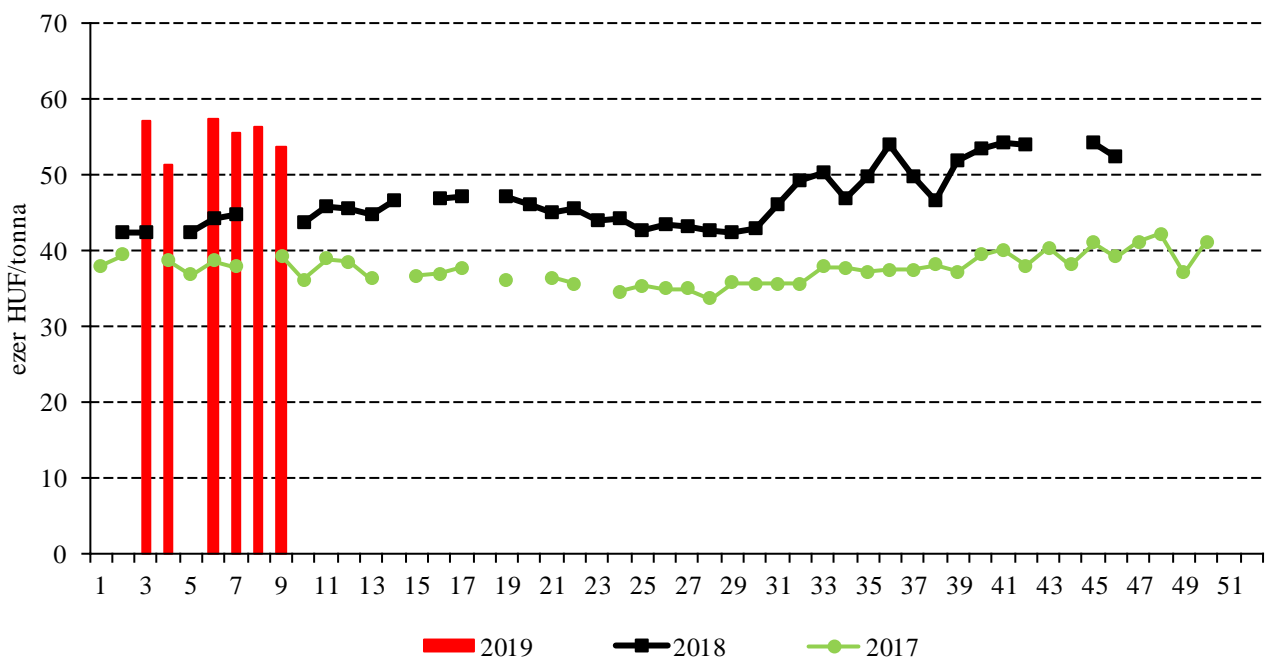
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2019. 03. 02.	2019. 03. 09.	2019. 03. 16.	2019. 03. 23.	
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	220	215	218	222
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	220	213	220	221
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	229	227	224	226
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	223	222	202	219
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	209	201	207	211
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	171	170	159	178
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	174	172	170	171
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	163	166	164	166
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	180	176	176	177
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	195	196	203	206
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	201	198	181	181
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		2019. 8. hét	2019. 9. hét	2019. 10. hét	2019. 11. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	191	191	191	184
	Németország, DEPSILO Hamburg	204	198	194	189
	Franciaország, DELPORT Rouen	196	190	189	185
	Románia, DEPSILO Banat	n. a.	n. a.	n. a.	170
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	174	174	180	174
	Németország, DEPSILO Hamburg	202	197	193	189
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	147	n. a.	168	147
	Egyesült Királyság, FGATE	190	189	187	186
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	141	141	141	141
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	135	134	141	129
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	179	172	173	175
	Franciaország, DELPORT Rouen	175	168	168	169
	Románia, DEPSILO Muntenia	145	145	145	145
	Egyesült Királyság, FGATE	166	164	158	153

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereelés	Mértékegység	2018. 11. hét	2019. 10. hét	2019. 11. hét	2019. 11. hét/ 2018. 11. hét (százalék)	2019. 11. hét/ 2019. 10. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 005	1 938	1 792	178	92
		HUF/kg	69	81	82	118	100
	zsákos	tonna	1 973	2 817	2 478	126	88
		HUF/kg	73	86	87	118	101
	zacskós	tonna	995	1 356	1 185	119	87
		HUF/kg	81	91	91	111	100
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	34	19	9	26	47
		HUF/kg	83	93	102	123	110
	zacskós	tonna	70	44	57	82	129
		HUF/kg	91	104	100	110	96
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	806	1 322	1 225	152	93
		HUF/kg	68	81	80	118	99
	zsákos	tonna	689	816	853	124	105
		HUF/kg	70	85	85	120	99
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	275	484	409	149	84
		HUF/kg	73	85	85	116	99
	zsákos	tonna	38	69	72	191	105
		HUF/kg	80	94	94	117	100
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	84	145	59	71	41
		HUF/kg	91	101	101	111	100

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2018. február	2019. január	2019. február	2019. február/ 2018. február (százalék)	2019. február/ 2019. január (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 336	8 991	8 312	113	92
	HUF/tonna	90 793	94 897	95 328	105	100
Hízósertéstáp	tonna	8 893	8 550	7 964	90	93
	HUF/tonna	72 858	79 268	77 770	107	98

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2017. január–december	2018. január–december	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	2 854,64	1 909,02	66,9
	10039000 Árpa, nem vető	945,65	454,00	48,0
	10059000 Kukorica, nem vető	3 425,47	2 322,64	67,8
Import	10019900 Búza, nem vető	131,68	135,33	102,8
	10039000 Árpa, nem vető	25,62	9,90	38,6
	10059000 Kukorica, nem vető	96,69	82,16	85,0

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

ezer tonna

		2017. július 1.– 2018. március 25.	2018. július 1.– 2019. március 24.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	14 840	13 372	90,1
	Árpa	4 479	3 192	71,3
	Kukorica	977	1 637	167,6
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	3 150	3 523	111,8
	Árpa	409	118	28,8
	Kukorica	12 823	17 931	139,8

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

millió tonna

	USDA		IGC		Tallage	
	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}
BÚZA						
Termelés	763	733	764	735	704	748
Felhasználás	744	742	741	744	727	742
Export	183	179	175	170	156	163
Import	183	179	175	170	156	163
Zárókészlet	280	271	271	262	211	217
KUKORICA						
Termelés	1 076	1 101	1 090	1 109	1 030	1 054
Felhasználás	1 086	1 134	1 118	1 147	1 048	1 062
Export	151	165	152	160	169	165
Import	151	165	152	160	169	165
Zárókészlet	341	309	336	297	268	260

a) Előzetes adat. b) Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Az *Oil World* elemzői szerint Kínában a korábban jelzettnél kevesebb szójababot dolgozhatnak fel a 2018/2019. gazdasági évben, ami a termés behozatalára is kihat. Ennek oka az USA és Kína közötti kereskedelmi konfliktus és az egyéb fehérjehordozók behozatalának erősödése mellett a nemrégiben kitört sertéspestisjárvánnyal hozható összefüggésbe, ami a kényszerű átváltások által komoly létszámcsökkenést okozott a kínai sertésállományban. A márciusi várakozások szerint az ázsiai országban 84,5 millió tonna szójababot sajtolhatnak (–8 százalék) és 87,2 millió tonna importjára (–7 százalék) kerülhet sor.

Mindeközben Brazília 2019-ben várható szójatermését 115 millió tonnára felfelé módosították az *Oil World* szakértői. A világ első számú szójababexportőréként számoltartott dél-amerikai ország 2018-ban rekordvolumen, 83,6 millió tonna olajmagot szállított a világpiacra, miközben a belpiaci feldolgozás 43,6 millió tonnára bővült, így készletei 1 millió tonna alá apadtak. Az elemzők arra számítanak, hogy 2019-ben – a 2018. évihez hasonló szintű felhasználás mellett – legfeljebb 70 millió tonna brazíliai szójabab kivitelére kerülhet sor, és ennek jó része az év első felében valósulhat meg. Az év második felében az USA-ban és az Argentínában megtermelt szójabab kerülhet az importőrök figyelmének középpontjába. Előbbi kivitelét a Kínával való kereskedelmi viszony alakulása, utóbbiét az exportvámok esetleges változása befolyásolhatja.

Tekintettel arra, hogy az előző szezonhoz képest a világ szójatermése nagyobb mértékben nő a felhasználásnál (sajtolás és egyéb célú) a 2018/2019. gazdasági évben, a globális zárókészlet rekordszintre, 104,4 millió tonnára duzzadhat. Bár Braziliában és Kínában alacsony lehet a készlet szint, az USA-ban és Argentínában a valaha volt legnagyobb tartalékkal zárulhat a folyó szezon.

A szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 330-335 dollár (USD)/tonna között hullámzott a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2019. március harmadik hetében.

Repcemag

Kanada canolaexportja várhatóan visszafogott marad az előttünk álló hónapokban a kínai kereslet lassulása miatt (növényegészségügyi okokra hivatkozva), és az *Oil World* elemzői szerint 4 éves mélypontra, 9,9 millió tonnára süllyedhet a 2018/2019. évi szezonban. Ez egyben azt is jelenti, hogy az olajmag készlete 3,4 millió tonnára (+0,9 millió tonna) duzzadhat az észak-amerikai országban a folyó gazdasági év végére. A 2019-es vetési kampány előtt a kanadai canolatermelők arra kényszerülhetnek, hogy alacsonyabb áron adjanak túl ótermésükön. Tekintettel arra, hogy a canolatermesztés jövedelmezősége felülmúlja más növényekét, a bőséges készletek és a csökkenő árak ellenére sem valószínű, hogy jelentősen zsugorodna a növény termőterülete ebben az évben. Ez ugyanakkor a termelők készleteinek további növekedését is eredményezheti. A felhalmozódott készletek és a borús kilátások a canola jegyzésének zuhanását eredményezték az interkontinentális árutőzsdén (ICE): 2019. március 21-én a májusi jegyzés 55 kanadai dollárral volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a repcemag front-havi (2019. májusi) jegyzése 355-360 euró/tonna között ingadozott március harmadik hetében, az egy évvel korábbinál 11 euróval alacsonyabb szinten.

Napraforgómag

Az *Oil World* elemzői a vártnál jobb argentin napraforgótermés miatt 52,6 millió tonnára felfelé módosították az olajmag 2018/2019. gazdasági évben várható globális termését, ami a valaha volt legnagyobb volumen. Noha a napraforgómag olajipari célú feldolgozása világszinten 47,6 millió tonnával új rekordot érhet el a 2018/2019. gazdasági évben, a bőséges kínálatból ez kényelmesen fedezhető, és akár 3,9 millió tonna is maradhat a raktárakban. A pozitív terméskorrekció mellett a termés ára nyomást gyakorolt az is, hogy az északi féltekén a gazdák – az argentin újtermés piacra lépésével egy időben – még a vetés előtt igyekeznek megszabadulni ókészleteiktől. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint 91-92 ezer forint/tonna körül alakult az ipari napraforgómag áfa és szállítási költség nélküli ára március második hetében.

14. táblázat: A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon

	2019. 11. hét	2019. 11. hét/2018. 11. hét (százalék)	2019. 11. hét/2019. 10. hét (százalék)
Napraforgómag	91 563	97	88
Repcemag

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

15. táblázat: A szójabab havi termelői ára Magyarországon

	Minősítés	2019. január	2019. február	2019. február/2019. január (százalék)
Szójabab	<51% ProFat
	51–53% ProFat	105 503	106 614	101
	>=53% ProFat
	Minősítés nélküli

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

16. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

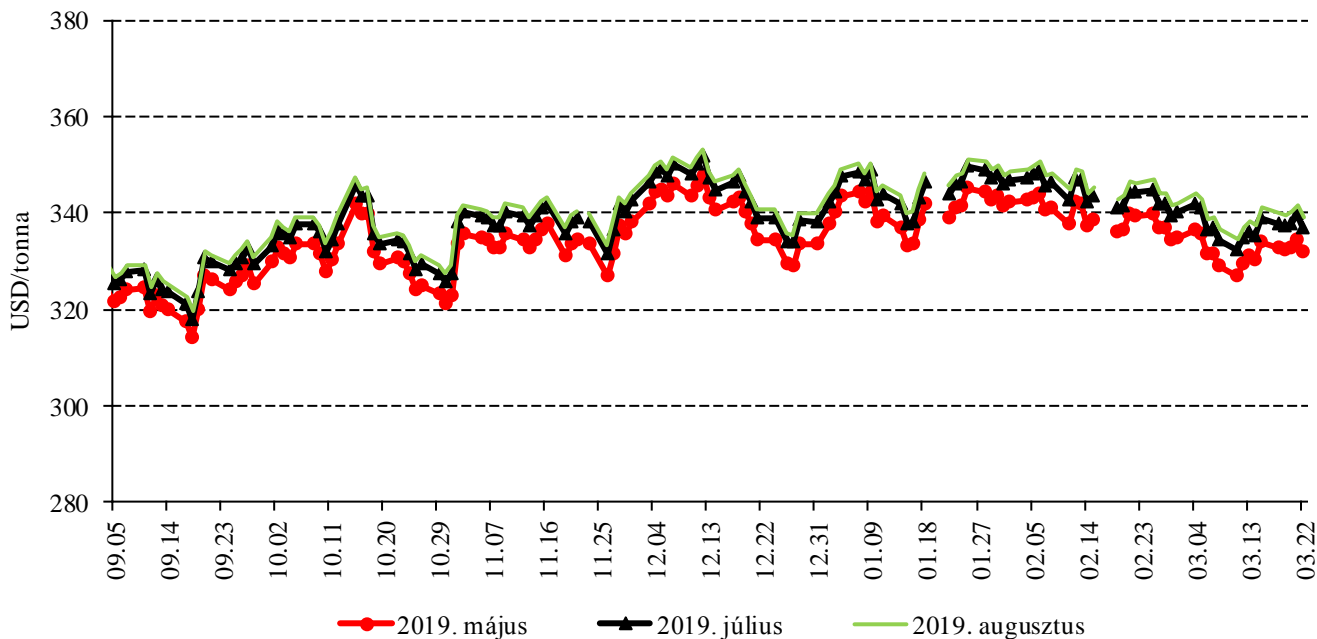
		Szállítási határidő	Mértékegység	2019. 03. 20.	2019. 03. 21.	2019. 03. 22.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2019. május	EUR/tonna	358	360	358
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2019. május	USD/tonna	333	335	332

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

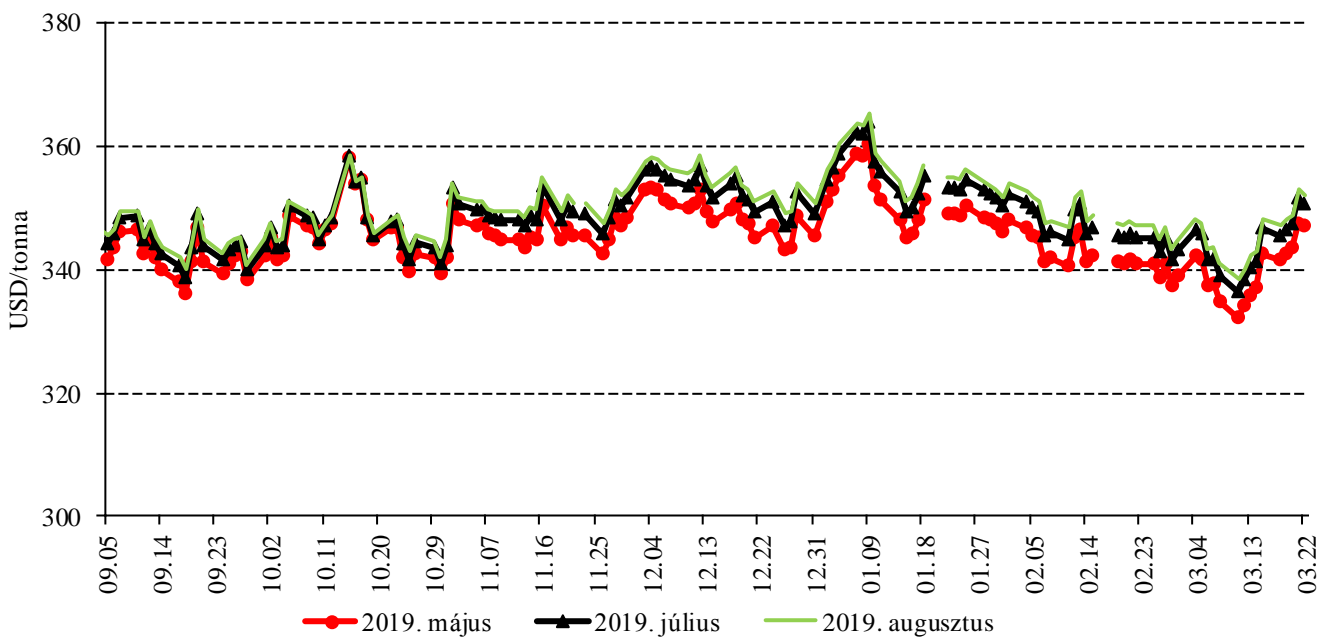
Az olajmagok és származékaik jegyzése

9. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2018–2019)

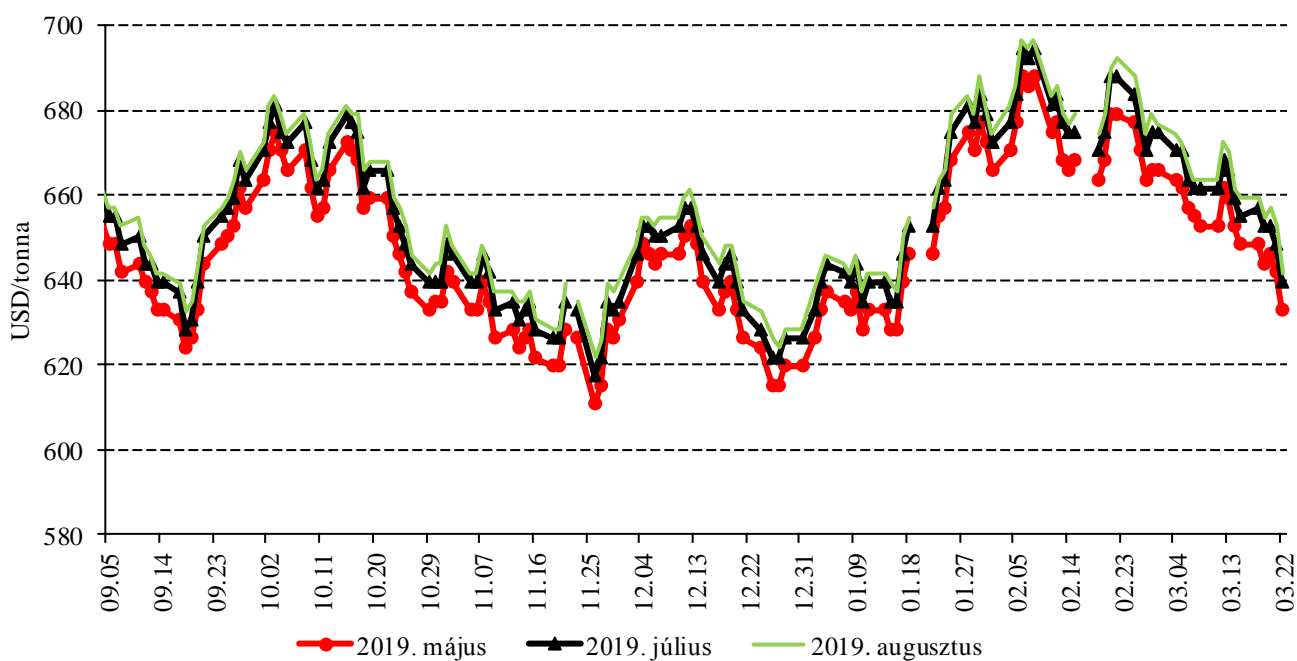
Forrás: CME Group

10. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2018–2019)

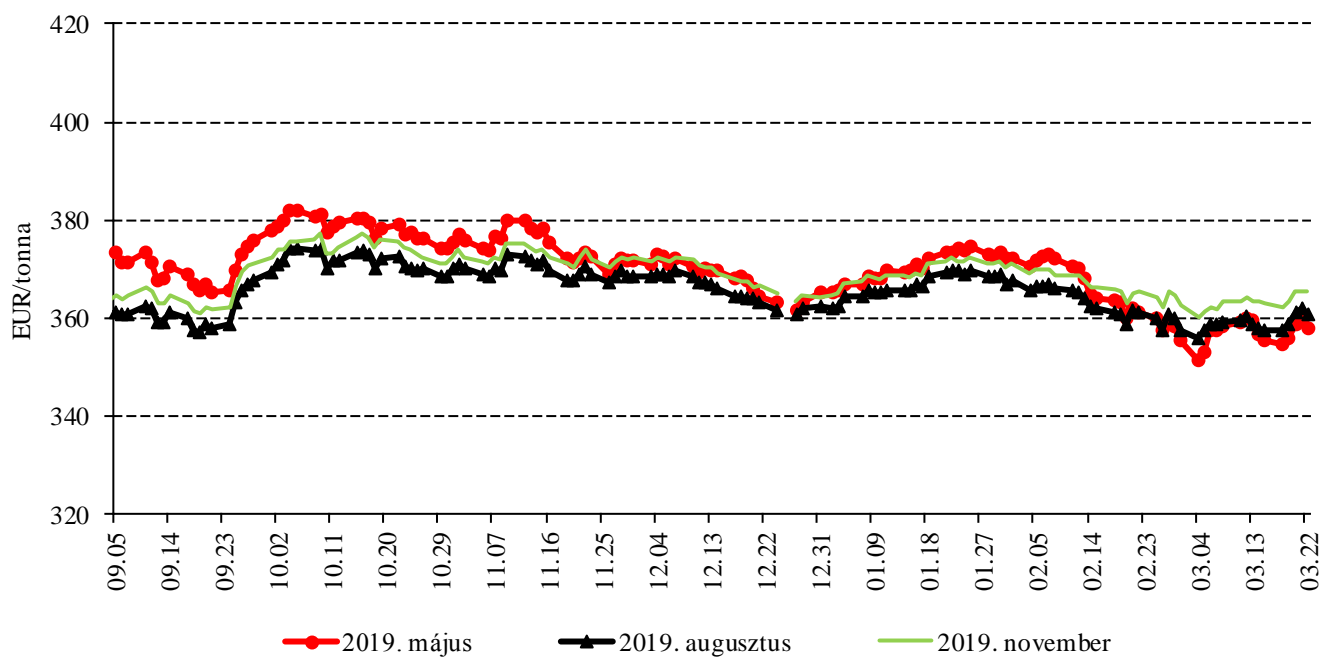
Forrás: CME Group

11. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2018–2019)

Forrás: CME Group

12. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2018–2019)

Forrás: Euronext

17. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2019. március 22.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2019. május	358	112 988
	2019. augusztus	361	113 936
	2019. november	366	115 436
	2020. február	369	116 541
	2020. május	370	116 699
	2020. augusztus	359	113 304
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2019. május	332	92 766
	2019. július	337	94 161
	2019. augusztus	339	94 778
	2019. szeptember	341	95 312
	2019. november	344	96 237
	2020. január	347	97 016
SZÓJADARA	2019. május	347	96 988
	2019. július	351	97 974
	2019. augusztus	352	98 374
	2019. szeptember	354	98 804
	2019. október	355	99 081
	2019. december	357	99 729

Forrás: Euronext, CME Group

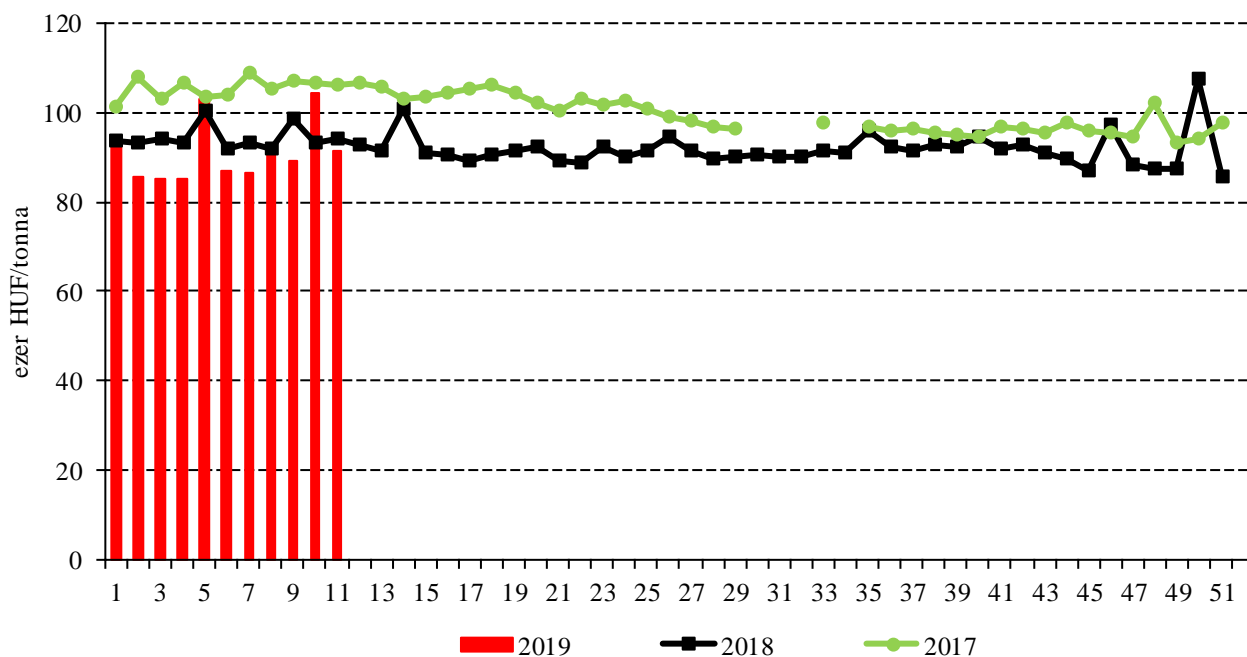
18. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2019. március 19.)**

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	628	196 815
Napraforgóolaj (finomított)		778	243 863
Szójaolaj (nyers)		633	198 384
Szójaolaj (finomított)		693	217 203
Napraforgódara	Ausztria	240	75 077
Repcedara		245	76 641

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

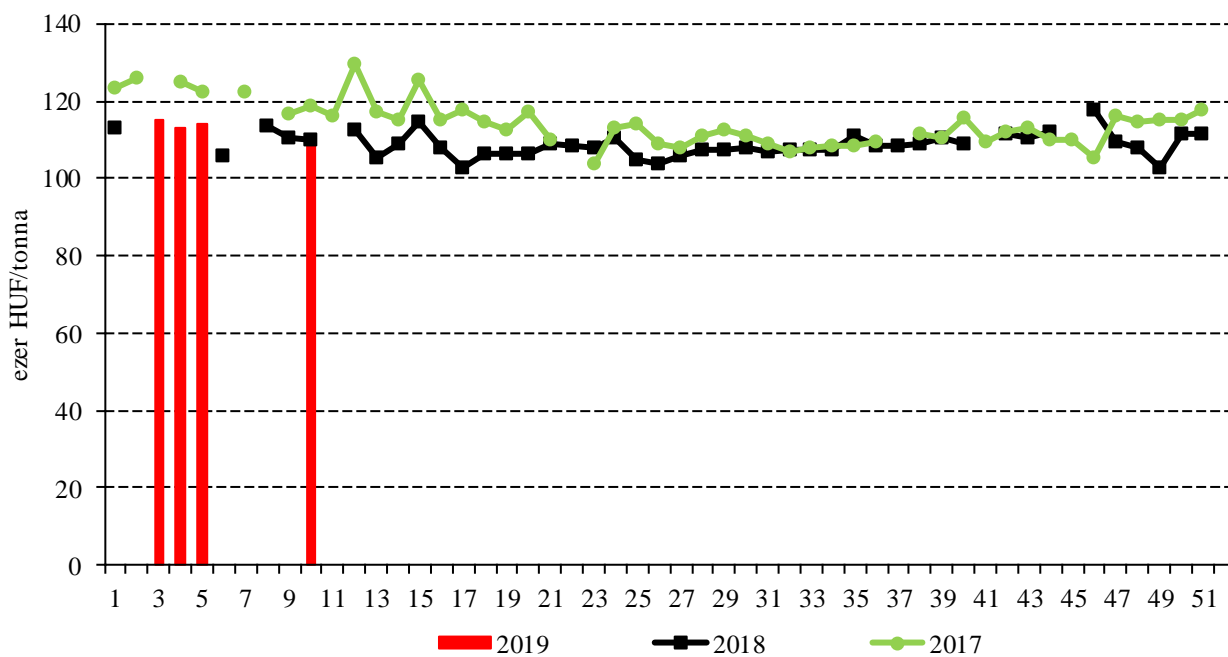
Termelői és kikötői árak

13. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

Forrás: AKI PÁIR

14. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

Forrás: AKI PÁIR

19. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna				
		2019. 03. 02.	2019. 03. 09.	2019. 03. 16.	2019. 03. 23.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	349	347	355	352
		Brazília FOB	347	337	346	346
		EU CIF, USA-ból	n. a.	372	371	374
		EU CIF Brazíliából	n. a.	371	372	377
		Fekete-tenger FOB	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Argentína, Up River FOB	344	338	336	335
	DARA	EU CIF Rotterdam	n. a.	350	346	356
OLAJ	EU FOB	756	724	735	729	
REPCE	MAG	Franciaország FOB Rouen	414	412	414	414
		EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	407	411	415
		Ausztrália FOB	420	409	410	415
		Kanada FOB	387	366	371	375
		Ukrajna FOB	404	400	403	402
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	250	245	249
	OLAJ	EU FOB Hollandia	n. a.	802	810	804
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	n. a.	398	398	395
		EU FOB Bordeaux	378	377	376	378
		Ukrajna FOB	365	370	365	360
	DARA	Ukrajna DAF	n. a.	210	200	200
		Ukrajna FOB	205	205	203	197
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	705	710	700
		Fekete-tenger FOB	n. a.	675	670	665
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	n. a.	543	523	530	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő);
n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

20. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2018. 11. hét	2019. 10. hét	2019. 11. hét	2019. 11. hét/ 2018. 11. hét (százalék)	2019. 11. hét/ 2019. 10. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	6 205
	HUF/tonna	...	181 077
Napraforgódara	tonna	4 617	5 968	7 343	159	123
	HUF/tonna	50 372	61 367	63 760	127	104
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–
Repcedara	tonna	1 024	2 204	2 593	253	118
	HUF/tonna	61 777	73 014	69 597	113	95

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

21. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2019. 10. hét	2019. 11. hét
Full-fat szója	tonna	245	319
	HUF/tonna	129 772	129 647
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna	–	...
	HUF/tonna	–	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

22. táblázat: Az importból származó szójabab és szójadara behozatali ára Magyarországon

	Mértékegység	2019. február
		Szállítás ideje: 2019. február–2019. április
Szójabab (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...
Szójadara (GM) ^{a)}	tonna	5 925
	HUF/tonna	101 199
Szójadara (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

^{a)} Származási ország: GM szójadara (FCA Koper) – Brazília/nem jelölt

Forrás: AKI PÁIR

23. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2017. január–december	2018. január–december	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	790,85	707,30	89,4
	1206 Napraforgómag	333,26	458,87	137,7
	2304 Szójadara	143,73	119,04	82,8
Import	1205 Repcemag	64,17	86,58	134,9
	1206 Napraforgómag	198,84	152,47	76,7
	2304 Szójadara	448,45	430,04	95,9

Forrás: KSH

24. táblázat: **A világ olajmagmérlege**

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	340	360	342	356	356	354
Felhasználás	295	304	343	344	348	356
Export	153	154	152	153	150	151
Import	153	151	155	152	150	151
Zárókészlet	99	107	94	104	110	108
REPCEMAG						
Termelés	74	71	67	65	71	75
Felhasználás	71	71	64	65	72	73
Export	16	17	16	16	16	17
Import	15	17	16	16	16	17
Zárókészlet	7	6	9	9	6	8
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	47	51	49	53	52	50
Felhasználás	47	50	49	52	51	51
Export	3	2	3	3	3	3
Import	2	2	3	3	3	3
Zárókészlet	3	4	4	4	5	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Cukorpiaci jelentés

A fehércukor világpiaci átlagára 2019 januárjában 303 euró/tonna volt, csaknem 1 százalékkal emelkedett a decemberihez képest. A londoni árutőzsdén (*LIFFE*) a fehércukor fronthavi jegyzése március 8. és 25. között kisebb ingadozások mellett 339 dollár/tonnáról 333 dollár/tonnára csökkent. A New York-i árutőzsdén (*ICE*) a nyerscukor fronthavi jegyzése a március 8-i 269 dollár/tonnáról március 18-ra 283 dollár/tonnára nőtt, majd 275 dollár/tonnára csökkent a megfigyelt időszak végére.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2019 januárjában 312 euró/tonna volt, az előző hónaphoz képest 1 százalékkal csökkent. Az Európai Unió a fehércukor feldolgozói árát adatvédelmi okokból tagországoként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagát képez és azt hozza nyilvánosságra. Januárban az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára 315 euró/tonna volt. A 2. régióhoz tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Egyesült Királyság, Belgium) átlagára ennél alacsonyabb volt (301 euró/tonna). A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára 367 euró/tonna volt, 55 euró/tonnával haladta meg az uniós átlagát.

Az Ausztrál Agrárgazdasági és Erőforrás-gazdálkodási Tudományok Hivatalának (*ABARES*) projekciója szerint a 2018/2019. gazdasági évben (szeptember–október) a globális cukortermelés 187 millió tonna körül alakulhat, ami 3,2 százalékkal lenne alacsonyabb az előző szezon 193 millió tonnás rekordtermelésénél. Brazília cukortermelése várhatóan 30 millió tonna lesz a 2018/2019. gazdasági évben, csaknem 4 százalékkal

elmaradva az előző szezon 31,2 millió tonnás rekordmennyiségétől, mivel nőhet a cukornád etanolcélú felhasználása.

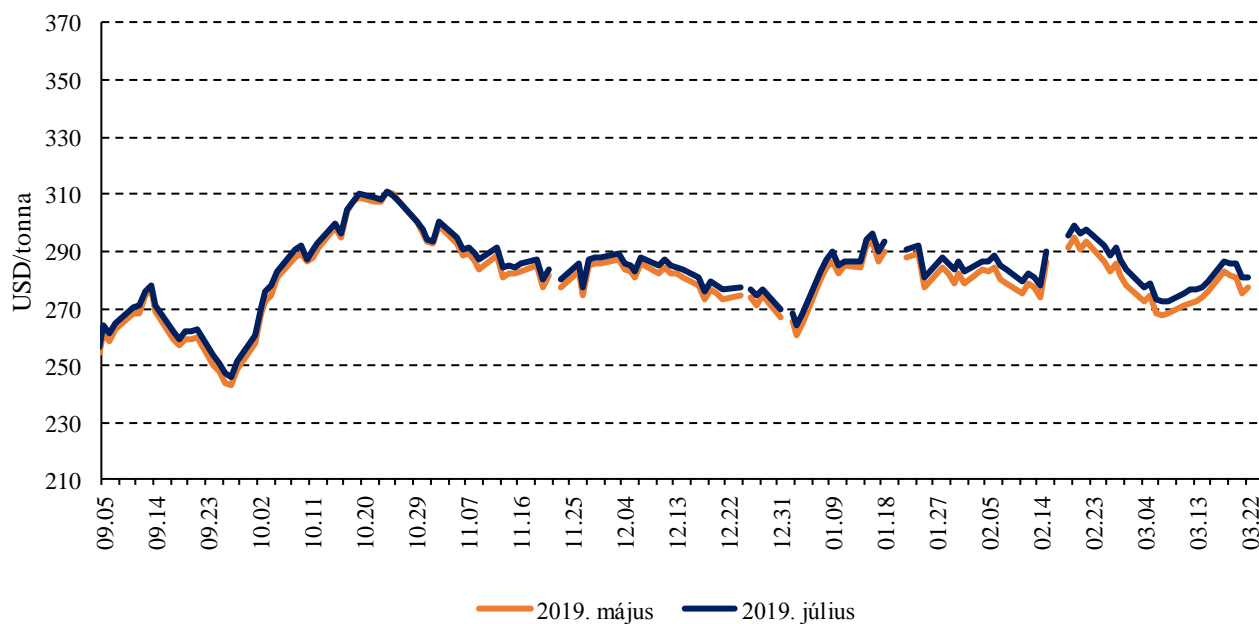
Az *ABARES* előrejelzése szerint a globális cukorfogyasztás a csökkenő világpiaci árak (a nyerscukor világpiaci ára 276 dollár/tonnára csökkenhet) miatt 186 millió tonnára nőhet a 2018/2019. gazdasági évben, ami 1,6 százalékkal lenne több, mint az előző szezonban volt. Ezzel folytatódna az egy évvel korábbi trendforduló, a 2018/2019. évi szezonban is meghaladná a globális cukorkibocsátás a fogyasztást.

Az *ABARES* várakozása szerint a 2018/2019. évi szezonban a világ cukorexportja 5 százalékkal 60 millió tonnára mérséklődhet. A globális cukorkészlet 0,5 százalékkal 82,1 millió tonnára csökkenhet a gazdasági év végére. A készlet/felhasználás mutató 44,1 százalék körül alakulhat, 1 százalékponttal elmaradhat az előző szezonhoz képest.

Az *ABARES* projekciója szerint Ausztrália cukortermelése 4 százalékkal 4,7 millió tonnára emelkedhet a 2018/2019. évi szezonban. Az ország 3,6 millió tonna cukrot exportálhat, ugyanannyit, mint az előző gazdasági évben. A csökkenő világpiaci árak ugyanakkor 0,6 százalékkal 1,6 millió dollárra mérsékelhetik a cukorexport árbevételét.

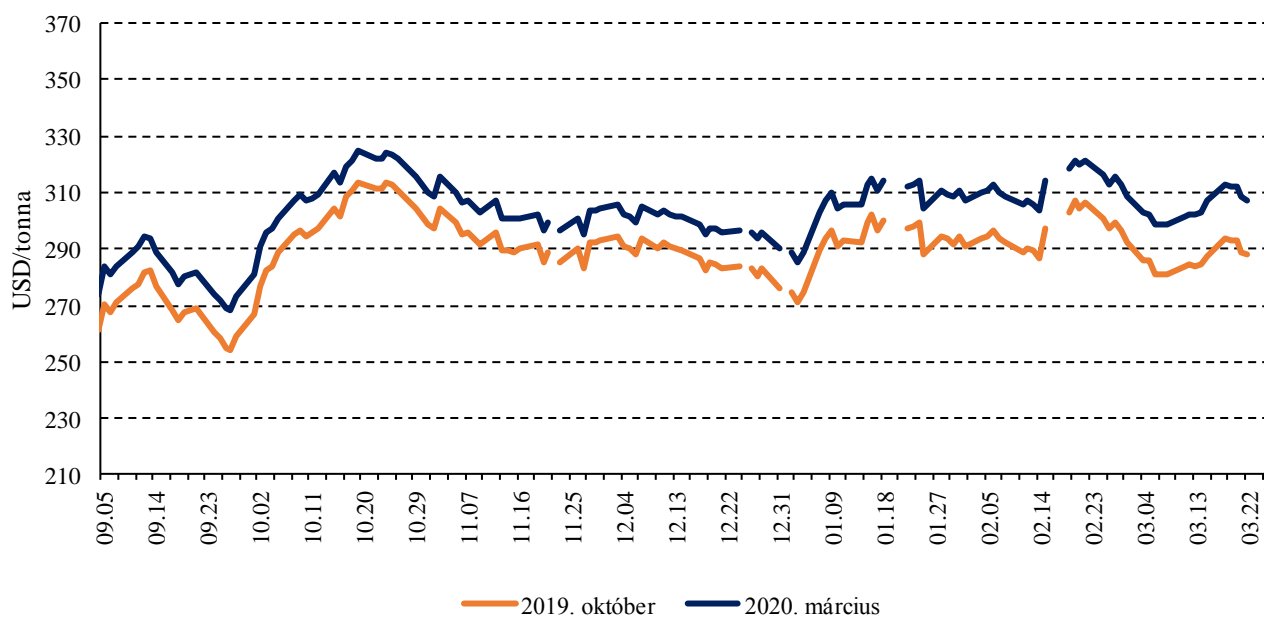
Az *ABARES* előrejelzése szerint a 2019/2020. gazdasági évben a nyerscukor világpiaci ára 287 dollár/tonnára emelkedhet. A világ cukortermelése 188 millió tonna körül alakulhat (+0,5 százalék a 2018/2019. gazdasági évihez képest), és megegyezne a fogyasztással. A globális cukorexport 3 százalékos növekedés mellett elérheti a 62 millió tonnát. A globális cukorkészlet 82 millió tonna lehet a 2019/2020. gazdasági év végén. A készlet/felhasználás mutató 43,6 százalékra csökkenhet.

15. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2018–2019)

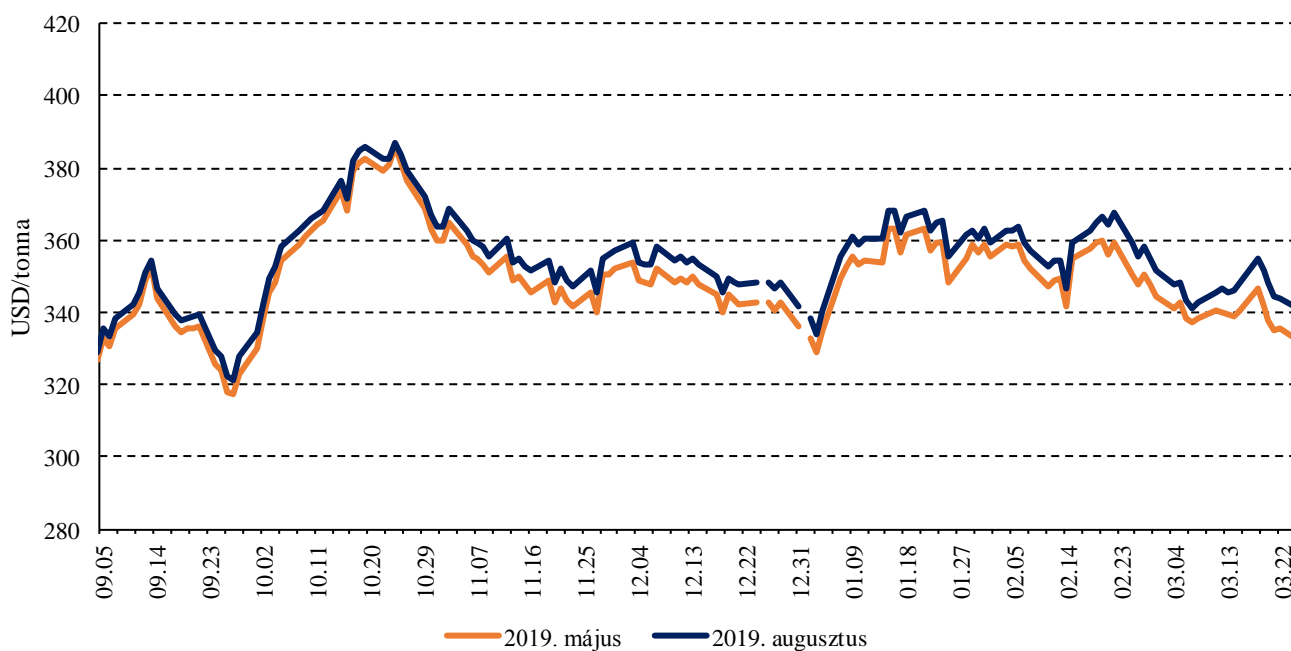
Forrás: ICE

16. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II. (2018–2019)

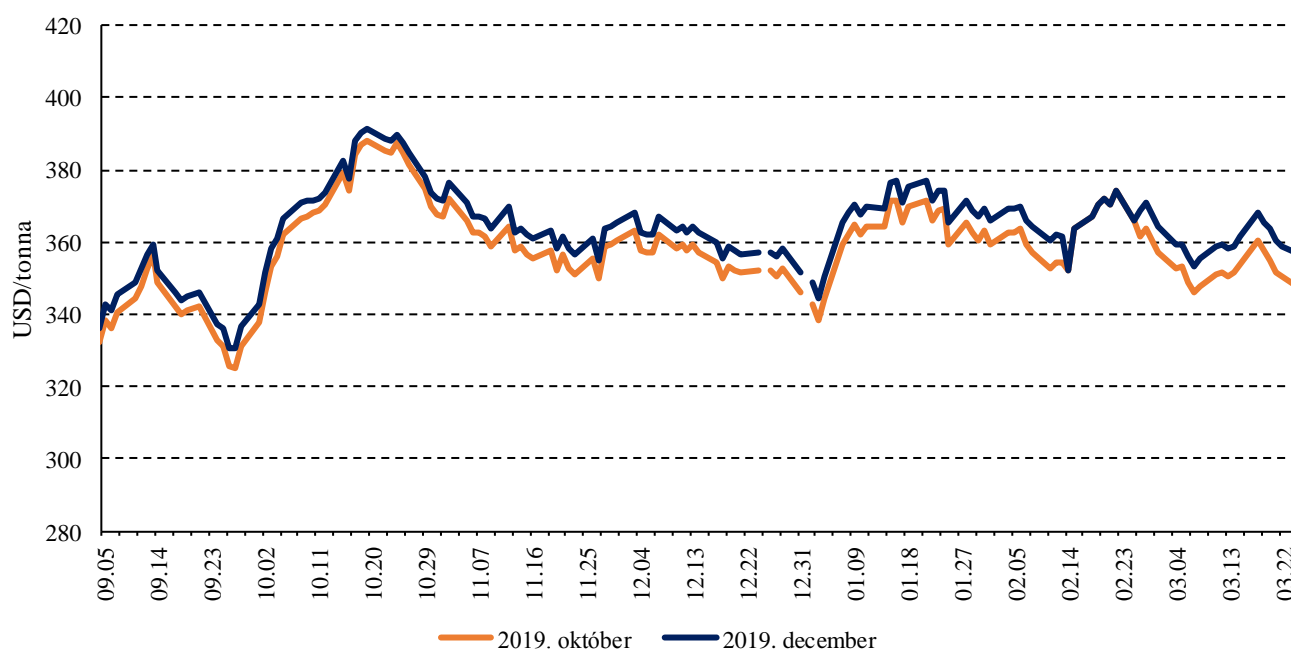
Forrás: ICE

17. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2018–2019)

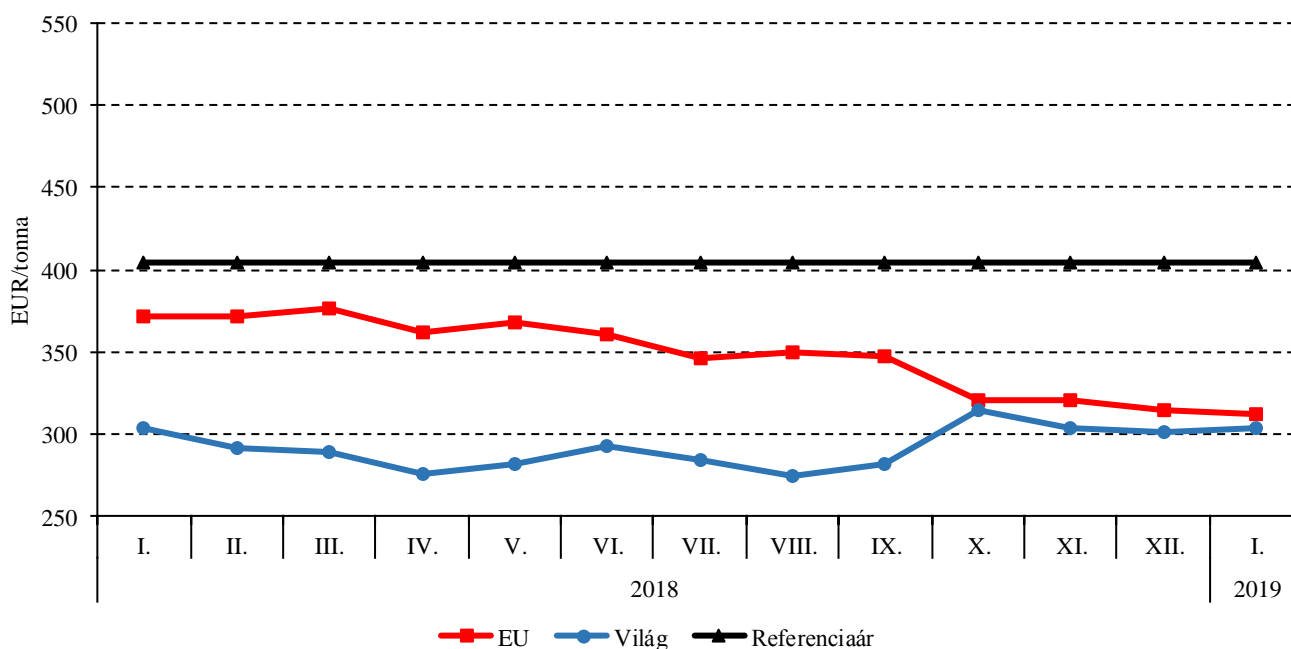
Forrás: LIFFE

18. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2018–2019)

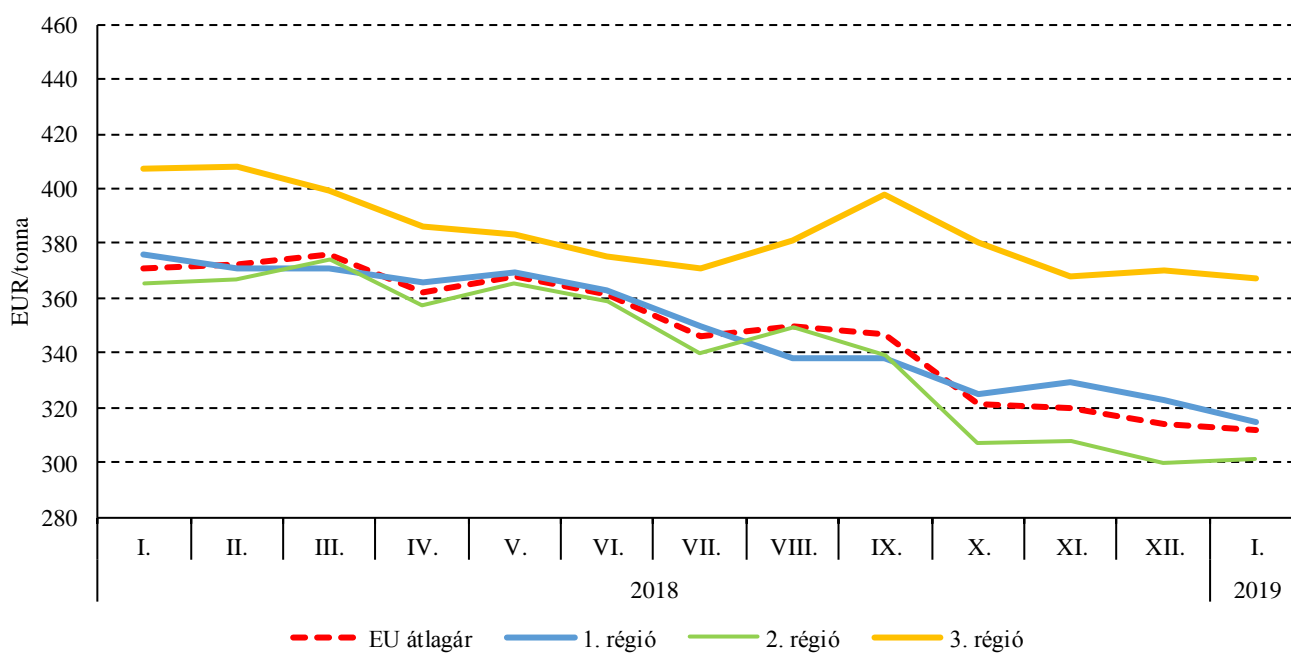
Forrás: LIFFE

19. ábra: A cukor világsi, uniós és referenciaára (2018–2019)

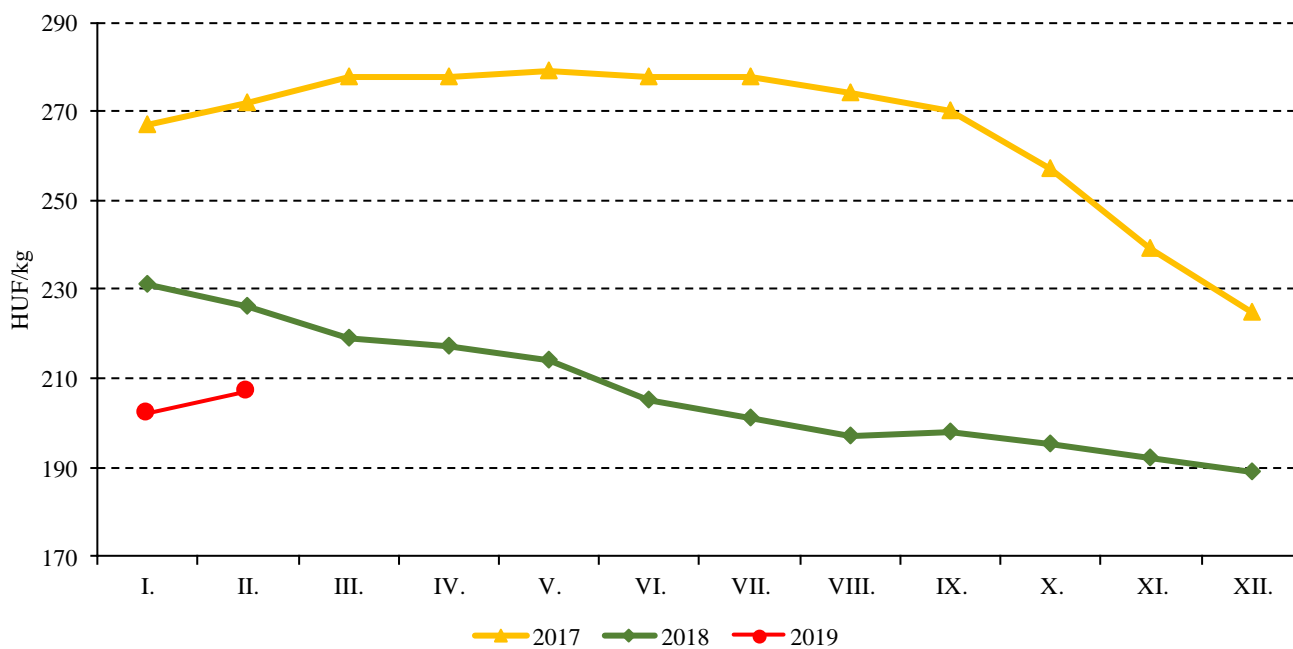
Forrás: Európai Bizottság

20. ábra: A fehércukor átlagára az Európai Unióban (2018–2019)

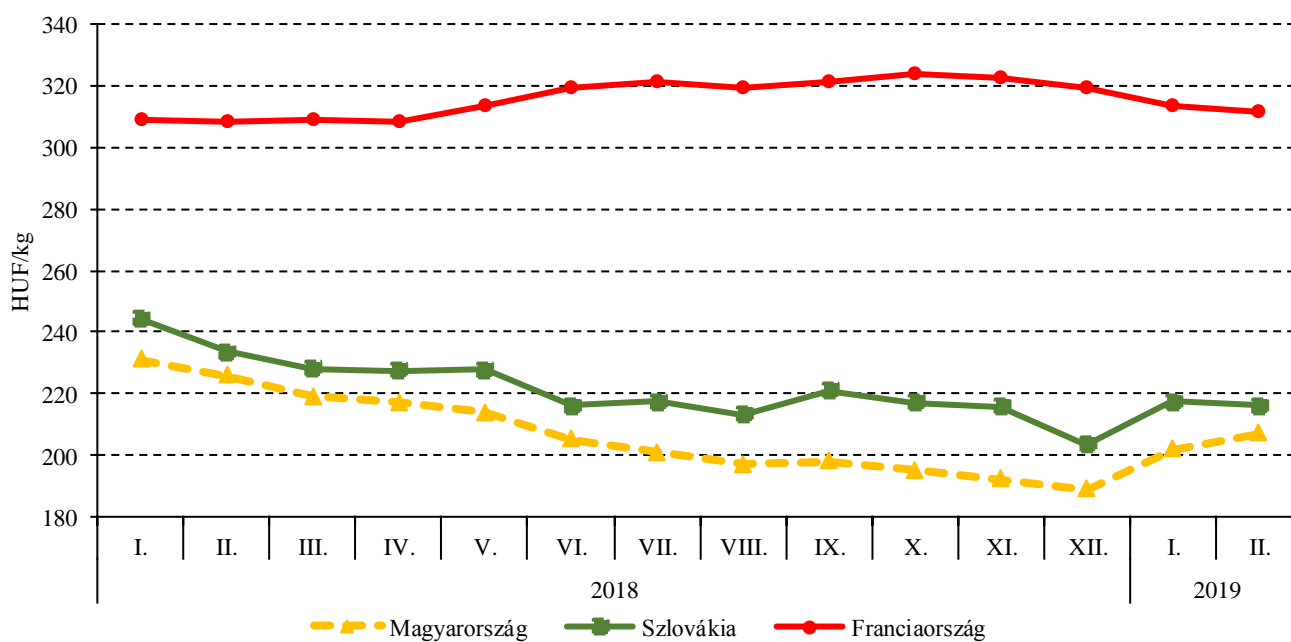
Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK; 2. régió: BE-FR-UK-NL; 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.
 Forrás: Európai Bizottság

21. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2017–2019)

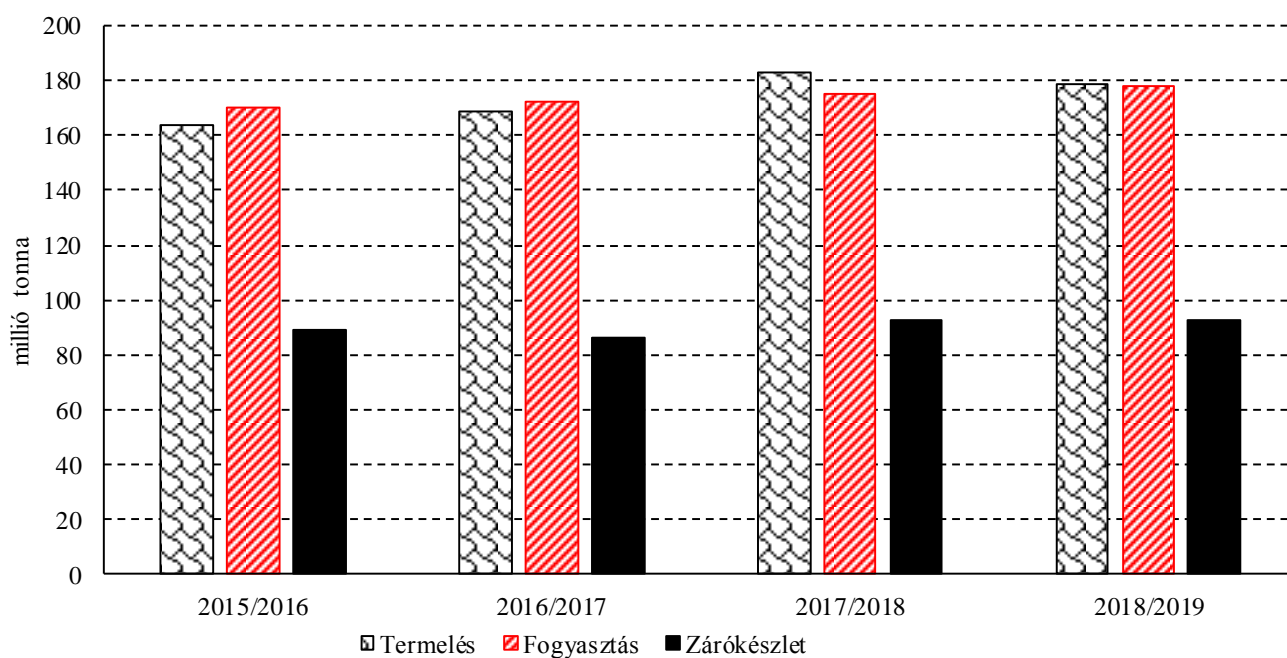
Forrás: KSH

22. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára az Európai Unió néhány tagországában (2018–2019)

Forrás: Magyarország, Szlovákia és Franciaország statisztikai hivatalai

23. ábra: A globális cukortermelés, -fogyasztás és a zárókészlet várható alakulása

Forrás: Európai Bizottság/ISO

25. táblázat: A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban

	2017	2018 ^{a)}	Az elmúlt öt év átlaga	2018/ elmúlt öt év átlaga (százalék)	2018/2017 (százalék)
EU	–	72,7	74,9	97,2	–
Ausztria	70,1	71,6	73,3	97,6	102,0
Belgium	93,7	80,0	81,5	98,2	85,0
Csehország	66,6	64,0	64,9	88,5	96,1
Németország	83,8	70,8	75,5	93,7	84,0
Dánia	71,4	57,7	65,6	88,0	81,0
Spanyolország	95,0	96,1	93,0	103,3	101,2
Finnország	36,6	35,5	38,7	91,8	97,2
Franciaország	95,1	85,5	89,6	95,4	90,0
Horvátország	–	63,6	61,1	104,0	–
Magyarország	–	61,2	61,4	100,5	–
Olaszország	–	59,8	57,3	104,3	–
Litvánia	55,8	53,7	55,3	97,1	96,1
Hollandia	93,3	83,0	84,0	101,1	89,0
Lengyelország	67,9	59,4	59,2	100,4	87,0
Románia	41,6	46,2	40,6	114,0	111,0
Svédország	63,2	58,6	65,8	89,0	92,7
Szlovákia	55,0	57,3	58,5	97,9	104,1
Egyesült Királyság	–	68,8	71,4	96,5	–

^{a)} Előrevetítés.
Forrás: Európai Unió

26. táblázat: Az Európai Unió cukormérlege (2010–2030)

	millió tonna												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Cukorrépa-termelés	105,2	125,0	114,1	109,0	131,0	101,9	112,4	142,8	126,2	127,9	124,4	125,4	126,9
EU15	87,6	104,7	93,5	88,8	106,7	84,6	89,0	117,0	104,4	104,8	101,9	102,8	104,2
EU13	17,6	20,3	20,6	20,2	24,3	17,3	23,4	25,8	21,8	23,1	22,5	22,6	22,8
Cukortermelés ^{a)}	16,1	18,9	17,5	16,7	19,5	14,9	16,8	21,1	18,6	18,8	18,4	18,7	19,3
Cukorkvóta	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	13,6	15,6	14,2	13,5	15,8	12,3	13,3	17,3	15,2	15,4	15,0	15,3	15,8
EU13	2,5	3,3	3,3	3,2	3,7	2,6	3,5	3,9	3,4	3,5	3,4	3,5	3,5
Felhasználás	18,9	19,0	19,0	19,1	19,4	18,5	17,7	18,6	18,5	18,3	18,3	18,0	17,7
Import	3,4	3,3	3,6	3,1	2,7	2,9	2,4	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5	1,2
Export	1,0	2,1	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	3,3	2,1	2,0	1,8	2,2	2,8
Nyitókészlet ^{b)}	1,6	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,7	1,9	1,9	1,8	1,9
Zárókészlet ^{b)}	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,7	1,9	1,9	1,7	1,8	1,9
EU cukorár (EUR/tonna)	515,0	679,0	722,0	602,0	432,0	430,0	488,0	386,0	389,0	423,0	403,0	394,0	401,0
Világpiaci ár (EUR/tonna)	543,0	440,0	392,0	344,0	283,0	416,0	429,0	314,0	307,0	356,0	358,0	358,0	363,0

^{a)} A cukortermelés és az előző évi átmenőkészletek összege, nem tartalmazza az etanolkészletet.

^{b)} A készletek tartalmazzák az előző évről átvitt mennyiségeket.

Forrás: Európai Bizottság

27. táblázat: Az Európai Unió izoglükózmérlege (2010–2030)

	millió tonna												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Termelés	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0
EU15	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2
EU13	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,7	0,8
Izoglükózkvóta	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izoglükóz-felhasználás	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,9	1,0
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0

Forrás: Európai Bizottság

